

REPUBLIKA HRVATSKA

LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA

ŽUPAN

KLASA: 001-01/22-01/01

URBROJ: 2125-02-25-113

Gospić, 10. siječnja 2025.

Ličko-senjska županija na temelju članka 73. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) i članka 27. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ broj 3/17), nakon provedenog postupka Strateške procjene utjecaja na okoliš Plana razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom, donosi

IZVJEŠĆE O PROVEDENOJ STRATEŠKOJ PROCJENI UTJECAJA NA OKOLIŠ PLAN RAZVOJA LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE DO 2027. GODINE S TERITORIJALNOM STRATEGIJOM

I. UVOD

Prema Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske i Uredbi o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“ broj 37/2023) jedinice područne (regionalne) samouprave izrađuju i donose planove razvoja kao srednjoročne akte strateškog planiranja sa svrhom izrade planova za realizaciju dugoročnih nacionalnih, sektorskih ili međusektorskih razvojnih smjerova i strateških ciljeva za plansko razdoblje koje traje od pet do deset godina.

Sukladno navedenom, Plan razvoja Ličko-senjske županije do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom predstavlja srednjoročni strateški akt kojim se definiraju posebni ciljevi za provedbu strateških ciljeva iz dugoročnih akata strateškog planiranja (Nacionalna razvojna strategija 2030 i Nacionalni plan razvoja otoka 2021.-2027.).

Na temelju odredbi članka 63. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) i članka 5. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba) bilo je potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš za Plan razvoja Ličko-senjske županije do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom.

Postupak Strateške procjene uključuje definiranje sadržaja, izradu strateške studije i ocjenu cjelovitosti i stručne utemeljenosti strateške studije osobito u vezi s razumnim alternativama strategije, plana i programa, postupak davanja mišljenja povjerenstva za stratešku procjenu,

postupak davanja mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima te mišljenja jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno jedinica lokalne samouprave i drugih tijela, rezultate prekograničnih konzultacija ako su bile obavezne sukladno Zakonu o zaštiti okoliša, informiranje i sudjelovanje javnosti, postupak davanja mišljenja Ministarstva odnosno nadležnog upravnog tijela za zaštitu okoliša u županiji o provedenoj strateškoj procjeni te postupak izvješćivanja nakon donošenja strategije, plana ili programa.

II. AKTIVNOSTI U OKVIRU POSTUPKA STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ

Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) propisano je obvezno provođenje strateške procjene za strategije, planove i programe, uključujući njihove izmjene i dopune koji se donose na državnoj, područnoj (regionalnoj) te na lokalnoj razini iz područja poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike, industrije, rudarstva, prometa, elektroničkih komunikacija, turizma, prostornog planiranja, regionalnog razvoja, gospodarenja otpadom i vodnog gospodarstva kada daju okvir za zahvate koji podliježu ocjeni o potrebi procjene utjecaja na okoliš, odnosno procjeni utjecaja na okoliš kao i za strategije, planove i programe za koje se prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode utvrdi da mogu imati značajan negativan utjecaj na ekološku mrežu.

Postupak Strateške procjena utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: SPUO) za Plana razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom (dalje u tekstu: Plan) provodi se na temelju odredbi Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18), Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13, 15/13, 14/19, 127/19), Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ broj 3/17) i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“ broj 64/08).

Odluka o pokretanju postupka izrade Plana razvoja Ličko – senjske županije za razdoblje do 2027. godine donesena je 1. srpnja 2019., KLASA: 302-02/19-01/01, URBROJ: 2125/1-01-19-3, a Odluka o pokretanju postupka izrade Teritorijalne strategije kao dopune Plana razvoja Ličko-senjske županije do 2027. godine donesena je 22. prosinca 2022., KLASA: 001-01/22-01/04, URBROJ 2125-01-22-5. Odluke je donijela Skupština Ličko - senjske županije te su iste objavljene u Službenom glasniku Ličko - senjske županije.

Stručni izrađivač Plana i Teritorijalne strategije je Javna ustanova Razvojna Agencija Ličko-senjske županije LIRA. Tijelo nadležno za provedbu postupka strateške procjene je Upravni odjel za regionalni razvoj i fondove EU Ličko-senjske županije (u daljnjem tekstu: nadležno tijelo), koji provodi sve zakonom propisane aktivnosti u postupku SPUO.

Ličko-senjska županija podnijela je 22. listopada 2022. Ministarstvu zaštite okoliša i zelene tranzicije (skraćeno: MZOZT) zahtjev za mišljenjem o potrebi provedbe postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Plana razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do 2027. godine, te je 2. studenog 2022. ishodilo Mišljenje MZOZT-a, KLASA: 351-03/22-01/1987, URBROJ: 517-05-1-1-22-2, da je potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš.

Nadalje, Ličko-senjska županija podnijela je MZOZT-u 19. srpnja 2023. zahtjev za provedbu postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Uzimajući u obzir obuhvat, karakter i aktivnosti koje daju okvir za zahvate u prostoru uključujući i na područjima ekološke mreže prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, utvrđeno je da se ne može isključiti mogućnost značajno negativnog utjecaja te je potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu (KLASA: UP/I-352- 03/23- 05/125, URBROJ: 517-10-2-3-23-2).

Postupak strateške procjene započeo je 5. listopada 2023. godine donošenjem „Odluke o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Plana razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom“, KLASA: 001-01/22-01/01, URBROJ: 2125-02-23-12.

Ovlaštenik za izradu Studije je Kaina d.o.o. iz Zagreba, tvrtka koja posjeduje suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije (Skrraćeno: MZOZT) za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša u suradnji sa Studiom za krajobraznu arhitekturu, prostorno planiranje, okoliš d.o.o. iz Rovinja ovlaštenim za izradu glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

U svrhu određivanja sadržaja Strateške studije dopisom (KLASA 001-01/22-01/01, URBROJ 2125-16-23-15, od 9.10.2023. godine) su zatražena mišljenja tijela određenih posebnim propisima i tijela jedinica područne (regionalne) samouprave o sadržaju i razini obuhvata podataka koji se trebaju obraditi u Strateškoj studiji vezano za područje djelokruga toga tijela. U okviru postupka određivanja sadržaja Strateške studije održane su konzultacije o sadržaju Strateške studije dana 27. listopada 2023. u 11:00 h u prostorijama Ličko-senjske županije o čemu je sačinjen Zapisnik (KLASA 001-01/22-01/01, URBROJ 2125-16-23-22). Nakon pribavljanja mišljenja nadležnih tijela (te mišljenja javnosti), utvrđen je konačni sadržaj Strateške studije i Župan Ličko-senjske županije donio je Odluku o sadržaju Strateške studije utjecaja na okoliš Plana razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom (KLASA: 001-01/22-01/01, URBROJ 2125-02-24-44, od 8.01.2024. godine). U svrhu informiranja javnosti, informacija o provedbi postupka određivanja sadržaja Strateške studije kao i Odluka o sadržaju Strateške studije objavljene su na službenoj mrežnoj stranici Ličko-senjske županije (www.licko-senjska.hr).

Nakon donošenja Odluke o sadržaju Strateške studije Župan Ličko-senjske županije imenovano je Povjerenstvo za stratešku procjenu kroz Odluku o imenovanju Povjerenstva za stratešku procjenu utjecaja na okoliš Plana razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom (KLASA: 001-01/22-01/01, URBROJ 2125-02-24-45, od 8.01.2024. godine), te održana 23. veljače 2024. prva sjednica Povjerenstva u prostorijama Ličko-senjske županije o čemu je sačinjen Zapisnik (KLASA: 001-01/22-01/01, URBROJ 2125-16-24-58). Povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja na okoliš je nakon razmatranja korigirane Studije i usuglašavanja sa sadržajem iste, donijelo Mišljenje o cjelovitosti i stručnoj utemeljenosti Strateške studije o utjecaju na okoliš Plana razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom na 2. sjednici Povjerenstva održanoj 18. srpnja 2024. godine (KLASA 001-01/22-01/01, URBROJ 2125-16/1-24-67).

Nakon toga Župan Ličko-senjske županije donio je Odluku o upućivanju na javnu raspravu Strateške studije o utjecaju na okoliš Plana razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do

2027. godine s Teritorijalnom strategijom i Nacrta Plana razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom (KLASA: 001-01/22-01/01, URBROJ 2125-02-24-68, od 23. srpnja 2024.).

Obavijest o provođenju Javne rasprave objavljenja je 29. srpnja 2024. godine u dnevnom tisku „24 sata“, na oglasnoj ploči Ličko-senjske županije, te na internetskim stranicama Ličko-senjske županije. Javna rasprava provedena je u razdoblju od 6. kolovoza do 5. rujna 2024. godine u prostorijama Ličko-senjske županije, a za vrijeme trajanja javne rasprave uvid u Studiju i Nacrt Plana mogao se obaviti svakim radnim danom od 8:00 do 14:00 sati. Tijekom provedbe javne rasprave o Strateškoj studiji i Nacrtu Plana tijekom javnog uvida, u Knjigu primjedbi nije upisano niti jedno mišljenje, primjedba ni prijedlog.

Javno izlaganje provedeno je dana 30. kolovoza 2024. godine u prostorijama Ličko-senjske županije, a o istom je izrađen Zapisnik (KLASA: 001-01/22-01/01, URBROJ: 2125-16-24-70). Također, Strateška studija i Nacrt Plana dostavljeni su na mišljenje javnopravnim tijelima sukladno Zakonu i Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš, te je zahtjev za davanje mišljenja poslan na 49 javnopravnih tijela.

Nakon provedene javne rasprave Nadležno tijelo je sva mišljenja javnopravnih tijela/osoba/gradova/općina dostavilo na očitovanje ovlašteniku i izrađivaču, sukladno članku 23. i 24. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš. Ovlaštenik je sve primjedbe i prijedloge iz javne rasprave uvažio, te predložio konačne mjere zaštite okoliša, a nadležno tijelo je izradilo Izvješće o provedenom postupku javne rasprave (KLASA: 001-01/22-01/01, URBROJ: 2125-16-24-71). Dokumentacija je upućena u Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije radi ishoda mišljenja Uprave za zaštitu prirode i Uprave za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom. Pribavljeno je mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, Uprave za zaštitu prirode KLASA: 352-07/23-04/20, URBROJ: 517-10-2-3-24-20, od 3. prosinca 2024. godine prema kojem je konačni nacrt Plana razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom prihvatljiv za ekološku mrežu uz primjenu mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu utvrđenih u Strateškoj studiji, odnosno poglavlju Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Također je pribavljeno mišljenje Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Uprave za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom KLASA: 351-03/24-01/198, URBROJ: 517-05-1-1-24-8, od 9. prosinca 2024. godine prema kojem je postupak strateške procjene utjecaja na okoliš Plana razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom proveden sukladno Zakonu, Uredbi i Uredbi o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Sukladno navedenome, Županija skupština Ličko-senjske županije na XXIII. sjednici održanoj 12. prosinca 2024. godine donijela je Odluku o usvajanju Plana razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom kao dodatkom Planu razvoja i Strateškom studijom o utjecaju na okoliš Plana razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom (KLASA:001-01/24-01/04, URBROJ: 2125-01-24-5).

III. SAŽETI PRIKAZ NAČINA NA KOJI SU PITANJA ZAŠTITE OKOLIŠA I EKOLOŠKE MREŽE INTEGRIRANA U PLAN RAZVOJA LSŽ DO 2027. S TERITORIJALNOM STRATEGIJOM

Strateška procjena utjecaja na okoliš je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš i zdravlje ljudi koji mogu nastati provedbom strategije, plana ili programa. U postupku SPUO izrađuje se Strateška studija utjecaja na okoliš, stručna podloga kojom se određuju, opisuju i procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš i zdravlje ljudi koji mogu nastati provedbom strategije, plana ili programa. Svrha postupka SPUO je osigurati da posljedice po okoliš i zdravlje ljudi budu ocijenjene za vrijeme pripreme strategije, plana ili programa, prije utvrđivanja konačnog prijedloga i upućivanja u postupak donošenja.

Sastavni dio Strateške studije utjecaja na okoliš Plana razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom je i Glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu kojom su sagledani mogući značajniji negativni utjecaji Plana na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Poštujući načelo predostrožnosti, za prepoznate negativne utjecaje popisane su odgovarajuće mjere zaštite i ublažavanja.

Uz primjenu mjera ublažavanja negativni utjecaji se smatraju prihvatljivima za okoliš i prirodu, te sukladno navedenom Plana razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom se može smatrati usuglašenim s načelima zaštite prirode i okoliša.

IV. SAŽETI PRIKAZ NAČINA NA KOJI SU REZULTATI STRATEŠKE STUDIJE, MIŠLJENJA TIJELA I/ILI OSOBA, PRIMJEDBE, PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA JAVNOSTI, TE REZULTATI PREKOGRANIČNIH KONZULTACIJA AKO SU BILE OBAVEZNE SUKLADNO ZAKONU, UZETI U OBZIR ODNOSNO RAZMOTRENI PRI DONOŠENJU ODLUKE O USVAJANJU PLAN RAZVOJA LSŽ DO 2027.

Nadležno tijelo provelo je postupak određivanja sadržaja Studije, na način da je pribavilo mišljenja tijela određenih posebnim propisima o sadržaju Studije i razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u Studiji, vezano na područje djelokruga toga tijela.

Nadležno tijelo zatražilo je mišljenje o sadržaju Studije od sljedećih javnopravnih tijela:

1. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja RH, Ulica grada Vukovara 78, Zagreb
2. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja RH, Radnička cesta 80, Zagreb
3. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja RH, Uprava za zaštitu prirode, Radnička cesta 80, Zagreb
4. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja RH, Uprava za procjenu utjecaja za okoliš i održivo gospodarenje otpadom, Radnička cesta 80, Zagreb
5. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Miramarska cesta 22, Zagreb
6. Ministarstvo poljoprivrede, Ulica grada Vukovara 78, Zagreb
7. Ministarstvo kulture i medija, Runjaninova 2, Zagreb
8. Ministarstvo zdravstva, Ksaver 200a, Zagreb
9. Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Donje Svetice 38, Zagreb
10. Ministarstvo turizma i sporta, Prisavlje 14, Zagreb
11. Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ulica Republike

- Austrije 20, Zagreb
12. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Prisavlje 14, Zagreb
  13. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Gospiću za područje Ličko-senjske županije, Budačka 12, Gospić
  14. Ministarstvo unutarnjih poslova RH Ravnateljstvo civilne zaštite Nehajska 5, 10 110 Zagreb
  15. Ministarstvo unutarnjih poslova, PU Ličko-senjska, Ulica Hrvatskog sokola 2, Gospić, Inspektorat unutarnjih poslova, Inspektor zaštite od požara,
  16. Zavod za prostorno uređenje Ličko-senjske županije, Dr. Franje Tuđmana 4, Gospić,
  17. JU za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije, Budačka 55, Gospić
  18. JU „Park prirode Velebit”, Kaniža Gospićka 4b, Gospić,
  19. JU Nacionalni park Sjeverni Velebit, Krasno 96, Krasno,
  20. JU Nacionalni park Plitvička jezera, Josipa Jovića 19, Plitvička Jezera,
  21. JU Pećinski park Grabovača, Trg popa Marka Mesića 2, Perušić,
  22. Hrvatske vode, Bužimska 10, Gospić,
  23. Hrvatske ceste, Vončinina ulica 3, Zagreb - Sektor za studije i projektiranje
  24. Hrvatske autoceste d.o.o., Širolina 4, 10000 Zagreb
  25. Županijska uprava za ceste Ličko-senjske županije, Smiljanska 41, Gospić
  26. HŽ INFRASTRUKTURA d.o.o., Mihanovićeve 12, 10000 Zagreb
  27. Hrvatske šume d.o.o., Ulica kneza Branimira 1, Zagreb
  28. HGK-Županijska komora Otočac, Ulica kralja Zvonimira 1 6, Otočac
  29. Obrtnička komora Ličko-senjske županije, Kaniška 4, Gospić
  30. Usluga d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Bužimska 10, Gospić,
  31. Zavod za javno zdravstvo Ličko-senjske županije, Senjskih Žrtava 2, Gospić
  32. Grad Gospić, Budačka 55, Gospić
  33. Grad Novalja, Trg dr. Franje Tuđmana 1, Novalja
  34. Grad Otočac, Kralja Zvonimira 10, Otočac
  35. Grad Senj, Obala dr. Franje Tuđmana 2, Senj
  36. Općina Perušić, Trg popa Marka Mesića 2, Perušić
  37. Općina Brinje, Frankopanska 35, Brinje
  38. Općina Karlobag, Trg dr. Franje Tuđmana 2, Karlobag
  39. Općina Vrhovine, Senjska ulica broj 48, Vrhovine
  40. Općina Plitvička Jezera, Trg Svetog Jurja 6, Korenica
  41. Općina Udbina, Stjepana Radića 6, Udbina
  42. Općina Lovinac, Ulica Svetog Mihovila 1 1, Lovinac
  43. Općina Donji Lapac, Trg Nikole Tesle 6, Donji Lapac
  44. Komunalac Gospić d.o.o., Bužimska 10, Gospić
  45. HEP - ODS d.o.o. Elektrolika Gospić, Lipovska 31, Gospić
  46. HAKOM, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, Roberta Frangeša Mihanovića 9, Zagreb
  47. HRVATSKI TELEKOM d.d., Roberta Frangeša Mihanovića 9, Zagreb
  48. Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Nehajska 5, 10110 Zagreb
  49. Upravni odjel za graditeljstvo, zaštitu okoliša i prirode te komunalno gospodarstvo Ličko-senjske županije, dr. Franje Tuđmana 4, Gospić

U postupku je osigurano sudjelovanje javnosti objavom Informacije o provedbi strateške procjene i određivanju sadržaja strateške studije utjecaja Plana razvoja Ličko-senjske županije

za razdoblje do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom (KLASA: 001-01/22-01/01, URBROJ: 2025-16-23-14, 10. listopada 2023. godine) na službenim Internet stranicama Ličko-senjske županije (www.licko-senjska.hr).

Tijekom roka za dostavu mišljenja i/ili prijedloga o sadržaju Strateške studije, iste su dostavili:

- HŽ INFRASTRUKTURA d.o.o. Sektor za razvoj, pripremu i provedbu investicija i EU fondova,
- Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije,
- Hrvatske autoceste d.o.o., Sektor za investicije EU fondove, Odjel za sigurnost okoliša,
- Ministarstvo turizma i sporta,
- Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Uprava vodnog gospodarstva i zaštite mora,
- Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Uprava za zaštitu prirode,
- Zavod za javno zdravstvo Ličko-senjske županije,
- Ministarstvo poljoprivrede,
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture,
- Grad Gospić, Gradski upravni odjel za komunalne djelatnosti i zaštitu okoliša,
- Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Gospiću,
- Općina Brinje,
- Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove Sjevernog Jadrana,
- Hrvatski telekom d.d., Odjel za ekonomsko komunikacijsku infrastrukturu,
- Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom,
- Ministarstvo zdravstva.

U okviru postupka određivanja sadržaja strateške studije, sukladno stavku 4. članku 9. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš, održane su konzultacije o sadržaju strateške studije dana 27. listopada 2023. godine s početkom u 11 sati u prostoriji broj 20 Ličko-senjske županije, dr. Franje Tuđmana 4, 53000 Gospić.

Također, u svrhu provedbe postupka javne rasprave Ličko-senjska županija je objavom na oglasnoj ploči, službenim internetskim stranicama, te u dnevnom glasilu "24 sata" obavijestila je javnost o datumu početka i završetka javne rasprave, mjestu i vremenu (adresa i radno vrijeme) u kojem je omogućen javni uvid, o mjestu, datumu i vremenu kada će se održati javno izlaganje te načinu na kojem će javnost i zainteresirana javnost dostavljati pisana mišljenja, prijedloge i primjedbe o predmetu javne rasprave.

Na temelju Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš zamolba za davanjem mišljenja o Strateškoj studiji i Nacrtu Plana dostavljena je na adrese 49 javnopravnih tijela, te su u zakonskom roku sljedeća tijela dostavila mišljenje:

- Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Miramarska cesta 22, Zagreb
- Ministarstvo poljoprivrede, Ulica grada Vukovara 78, Zagreb
- Ministarstvo kulture i medija, Runjaninova 2, Zagreb
- Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ulica Republike Austrije 20, Zagreb

- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Prisavlje 14, Zagreb
- Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Gospiću za područje Ličko-senjske županije, Budačka 12, Gospić
- Zavod za prostorno uređenje Ličko-senjske županije, Dr. Franje Tuđmana 4, Gospić
- JU za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije, Budačka 55, Gospić
- JU „Park prirode Velebit“, Kaniža Gospićka 4b, Gospić
- JU Nacionalni park Sjeverni Velebit, Krasno 96, Krasno
- JU Nacionalni park Plitvička jezera, Josipa Jovića 19, Plitvička Jezera
- Hrvatske vode, Bužimska 10, Gospić
- Hrvatske ceste, Vončinina ulica 3, Zagreb - Sektor za studije i projektiranje
- Hrvatske autoceste d.o.o., Širolina 4, 10000 Zagreb
- HŽ INFRASTRUKTURA d.o.o., Mihanovićeve 12, 10000 Zagreb
- HGK-Županijska komora Otočac, Ulica kralja Zvonimira 16, Otočac
- Zavod za javno zdravstvo Ličko-senjske županije, Senjskih Žrtava 2, Gospić
- Općina Brinje, Frankopanska 35, Brinje
- Općina Karlobag, Trg dr. Franje Tuđmana 2, Karlobag
- Općina Vrhovine, Senjska ulica broj 48, Vrhovine
- Općina Plitvička Jezera, Trg Svetog Jurja 6, Korenica
- Općina Lovinac, Ulica Svetog Mihovila 11, Lovinac
- HRVATSKI TELEKOM d.d., Roberta Frangeša Mihanovića 9, Zagreb
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje
- Upravni odjel za graditeljstvo, zaštitu okoliša i prirode te komunalno gospodarstvo Ličko-senjske županije, dr. Franje Tuđmana 4, Gospić

Sve primjedbe, mišljenja, komentari i prijedlozi na Plan i Stratešku studiju razmotreni su od strane izrađivača Strateške studije i izrađivača Plana, te nositelja provedbe strateške procjene. Prihvaćena su sva mišljenja, primjedbe i prijedlozi te su prema njima Plan i Strateška studija korigirani i dopunjeni na odgovarajući način.

S obzirom na to da Ličko-senjska županija graniči s Republikom Bosnom i Hercegovinom na istoku, a budući da provedenom analizom niti jedan mogući negativan utjecaj nije prepoznat kao značajan te da su mjere određene Planom uglavnom lokalnog karaktera i dosega, zaključeno je kako se provedbom Plana ne očekuju značajni prekogranični utjecaji na okoliš.

V. OBRAZLOŽENJE RAZLOGA PRIHVAĆANJA ODABRANE RAZUMNE ALTERNATIVE STRATEGIJE, PLANA ILI PROGRAMA, U ODNOSU NA OSTALE RAZMOTRENE RAZUMNE ALTERNATIVE

Plan razvoja Ličko-senjske županije do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom temeljni je strateški planski dokument u kojem su određeni glavni ciljevi i prioriteti razvoja te projekti koji će svojom realizacijom doprinijeti ostvarenju postavljene vizije područja.

Strateškom studijom o utjecaju na okoliš za Plan razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom razmatrano je postoje li alternative predloženim mjerama i aktivnostima. Budući da same mjere i aktivnosti predstavljaju nužna djelovanja čijom provedbom će se postići postavljena vizija razvoja Županije, ne postoje alternative koje bi ih mogle zamijeniti. Kao alternative mogu se smatrati mjere zaštite okoliša koje su proizašle

iz provedene procjene utjecaja, a koje na određeni način modificiraju i usmjeravaju mjere i aktivnosti s ciljem održavanja negativnih utjecaja na sastavnice okoliša na prihvatljivoj razini.

Provođenje mjera i aktivnosti predviđenih Planom razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom, uz pridržavanje predloženih mjera zaštite okoliša i predloženih mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu iz Strateške studije utjecaja na okoliš za Plan razvoja Ličko-senjske županije za razdoblje do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom, smatra se najprihvatljivijom razumnom alternativom planiranja razvoja Ličko-senjske županije.

VI. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I MJERE UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA NA EKOLOŠKU MREŽU

Mjere zaštite okoliša predložene su na temelju analize postojećeg stanja i analize mogućih utjecaja na sastavnice okoliša, te čimbenika u okolišu uslijed realizacije i provedbe predmetnog Plana. Obuhvaćaju prijedloge općih mjera zaštite okoliša, te mjere ublažavanja utjecaja Plana na sastavnice okoliša i čimbenike u okolišu.

U tablici u nastavku prikazan je pregled općih mjera zaštite okoliša koje su vezane za postojeće okolišne probleme.

Sastavnica/čimbenik	Postojeći okolišni problem	Posebni cilj/Mjera/Operacija	Mjera poboljšanja
Zrak i klima	<ul style="list-style-type: none"> Klimatske promjene (porast temperatura zraka, promjene u oborinama, pojave ekstremnih vremenskih uvjeta) 	PC 1 – M 1.2 PC 2 – M 2.2 PC 3 – M 3.1, M 3.2 O 4	Dodatne mjere poboljšanja nisu potrebne s obzirom da su već sadržane u PR i TS.
Geološke značajke i georaznolikost	<ul style="list-style-type: none"> Cijela Hrvatska se nalazi u seizmički aktivnom području, javljaju se potresi koji zahtijevaju prilagodbu. Eksploatacija mineralnih sirovina i neadekvatna sanacija. Klimatske promjene; Promjene u hidrološkim uvjetima; promjene u oborinama i temperaturama. Nepravilno odlaganje otpada (divlja odlagališta). 	PC 1 – M 1.1 PC 2 – M 2.1, M 2.3 PC 3 – M 3.1, M 3.2, M 3.3, M 3.4 PC 4 – M 4.4 PC 7 – M 7.1, M 7.2, M 7.3 PC 8 – M 8.1, M 8.3 PC 9 – M 9.1, M 9.3 O 1, 2, 3 i 4	Tijekom projektiranja potrebno je uzeti u obzir seizmičku aktivnost kako bi se smanjila moguća buduća šteta na objektima i infrastrukturi. Predvidjeti program sanacije područja eksploatacije mineralnih sirovina.
Tlo i poljoprivredno zemljište	<ul style="list-style-type: none"> Minski sumnjiva područja. Nepravilno odlaganje otpada (divlja odlagališta), loše upravljanje otpadom. Deforestacija, erozija tla te češća pojava bujica. Prekomjerna upotreba pesticida i umjetnih gnojiva. Klimatske promjene. 	PC 2 – M 2.1, M 2.3 PC 9 – M 9.3	Planirati aktivnosti izvan minski sumnjivih područja te utvrditi da li su takva područja i dalje označena odgovarajućom signalizacijom. Provoditi edukacije za privatne šumoposjednike vezane za gospodarenje šumama. Edukacija poljoprivrednika o najboljim praksama; Poticanje metoda održive poljoprivrede (plodored, organski uzgoj i integrirana zaštita...) te istraživanja i razvoja alternativnih metoda zaštite bilja i gnojidbe.
Vode i vodna tijela	<ul style="list-style-type: none"> Nepravilno odlaganje otpada (divlja odlagališta), loše upravljanje otpadom. Deforestacija, erozija tla te češća pojava bujica. Prekomjerna upotreba zaštitnih sredstava i umjetnih gnojiva, eutrofikacija. Neadekvatno zbrinjavanje 	PC 2 – M 2.1, M 2.3 PC 3 – M 3.1, M 3.2 PC 7 – M 7.1, M 7.3 PC 8 – M 8.3 PC 9 – M 9.1, M 9.3	Osim aktivnosti iz M 3.2 i M 9.3 potrebno je provoditi edukacije za privatne šumoposjednike vezane za gospodarenje šumama i poljoprivrednike o najboljim praksama; Poticanje metoda održive poljoprivrede (plodored, organski uzgoj i integrirana zaštita...) te istraživanja i razvoja alternativnih metoda zaštite bilja i gnojidbe.

	<p>otpadnih voda i drugih onečišćenih voda.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Klimatske promjene; promjene u oborinama. ● Turizam. 		<p>Napravit procjenu maksimalnih prihvatnih kapaciteta i održivosti turističkih odredišta.</p>
Poplavni rizik	<ul style="list-style-type: none"> ● Klimatske promjene; promjene u oborinama, pojave ekstremnih vremenskih uvjeta te posljedično pojava poplava i suša. ● Deforestacija, erozija tla te češća pojava bujica. ● Hidrotehnički zahvati. 	<p>PC 1 – M 1.2 PC 2 – M 2.2 PC 3 – M 3.1, M 3.2, M 3.4 PC 4 – M 4.4 PC 8 – M 8.3 O 4</p>	<p>Osim aktivnosti koje su sadržane u M 8.3 potrebno je provoditi edukacije za privatne šumoposjednike vezane za gospodarenje šumama. Kod projektiranja hidrotehničkih zahvata sagledati potencijalne utjecaj na razini cijelog sliva.</p>
Bioraznolikost / Zaštićena područja prirode	<ul style="list-style-type: none"> ● Širenje invazivnih vrsta. ● Gubitak i fragmentacija staništa. ● Klimatske promjene; promjene u oborinama, pojave ekstremnih vremenskih uvjeta, visoke temperature, suše i promjene u vegetaciji koje povećavaju rizik od požara. ● Napuštanje tradicionalnih oblika poljoprivrede i gospodarstva. ● Nepravilno odlaganje otpada (divlja odlagališta), loše upravljanje otpadom. ● Neadekvatno zbrinjavanje otpadnih voda i drugih onečišćenih voda. ● Prekomjerno iskorištavanje biljnih i životinjskih resursa; ribolov, lov, eksploatacija šuma. ● Turizam 	<p>PC 1 – M 1.2 PC 2 – M 2.1, M 2.2 PC 3 – M 3.1, M 3.2, M 3.3 PC 4 – M 4.1, M 4.2, M 4.3 PC 5 – M 5.2 PC 9 – M 9.1, M 9.2, M 9.3 O 1 O 4</p>	<p>Osim aktivnosti predviđenih kroz M 2.2, M 3.1, M 3.2, M 4.3, M 5.2, M 9.2, M 9.3 treba: Provoditi edukaciju stanovništva o prepoznavanju, štetnosti i mogućim načinima uklanjanja invazivnih vrsta. Provoditi edukacije za privatne šumoposjednike vezane za gospodarenje šumama i poljoprivrednike o najboljim praksama; Poticanje metoda održive poljoprivrede (plodored, organski uzgoj i integrirana zaštita...) te istraživanja i razvoja alternativnih metoda zaštite bilja i gnojidbe. Napravit procjenu maksimalnih prihvatnih kapaciteta i održivosti turističkih odredišta unutar zaštićenih područja.</p>
Šume i šumarstvo	<ul style="list-style-type: none"> ● Gubitak i fragmentacija šumskih staništa ● Klimatske promjene; promjene u oborinama, pojave ekstremnih vremenskih uvjeta, visoke temperature, suše i promjene u vegetaciji koje povećavaju rizik od šumskih požara. ● Širenje invazivnih vrsta ● Nepravilno odlaganje otpada (divlja odlagališta), loše upravljanje otpadom. ● Neadekvatno zbrinjavanje otpadnih voda i drugih onečišćenih voda. ● Turizam 	<p>PC 1 – M 1.2 PC 2 – M 2.1 PC 3 – M 3.1, M 3.2, M 3.3 PC 5 – M 5.2 PC 9 – M 9.1, M 9.2, M 9.3 O 1 O 4</p>	<p>Osim aktivnosti predviđenih kroz M 3.1, M 3.2, M 5.2, M 9.2, M 9.3 treba: Provoditi edukaciju stanovništva o prepoznavanju, štetnosti i mogućim načinima uklanjanja invazivnih vrsta. Provoditi edukacije za privatne šumoposjednike vezane za gospodarenje šumama.</p>
Lov i ribolov	<ul style="list-style-type: none"> ● Gubitak i fragmentacija staništa. ● Krivolov ● Prekomjerno iskorištavanje resursa. ● Klimatske promjene; Promjene u oborinama, pojave ekstremnih vremenskih uvjeta. ● Širenje invazivnih vrsta. 	<p>PC 1 – M 1.2 PC 2 – M 2.1, M 2.2 PC 3 – M 3.1, M 3.2, M 3.3 PC 4 – M 4.1, M 4.2, M 4.3 PC 5 – M 5.2 PC 9 – M 9.1, M 9.2, M 9.3 O 1 O 4</p>	<p>Provoditi edukaciju stanovništva o prepoznavanju, štetnosti i mogućim načinima uklanjanja invazivnih vrsta. Provoditi edukacije za privatne šumoposjednike vezane za gospodarenje šumama i poljoprivrednike o najboljim praksama; Poticanje metoda održive poljoprivrede (plodored, organski uzgoj i integrirana zaštita...) te istraživanja i razvoja alternativnih metoda zaštite bilja i gnojidbe. Pripremiti program suzbijanja krivolova i osigurati njegovo provođenje kroz jačanje kapaciteta lovučarskih službi.</p>
Krajobrazne karakteristike	<ul style="list-style-type: none"> ● Fragmentacija krajobrazna postojećom infrastrukturom i načinom korištenja (prometna infrastruktura, stambena i turistička područja, poljoprivredne površine). ● Nepropropisno odlaganje otpada i nelegalna odlagališta u okolišu. 	<p>PC 1 – M 1.2 PC 2 – M 2.2 PC 3 – M 3.1, M 3.2, M 3.3, M 3.4 PC 4 – M 4.4 PC 5 – M 5.2</p>	<p>Detektirati lokacije nepropisno odloženog otpada, isti sanirati i provoditi edukaciju stanovništva o gospodarenju otpadom. Provoditi edukacije za privatne šumoposjednike vezano za gospodarenje šumama.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● Klimatske promjene: Promjene u klimi mogu imati utjecaja na biljni i životinjski svijet, a time i na izgled i funkcionalnost krajobraza. ● Deforestacija. ● Depopulacija; gubitak tradicionalnih krajolika, seoskih naselja i povijesnih značajki. ● Eksploatacija mineralnih sirovina i neadekvatna sanacija. ● Širenje invazivnih vrsta. 	PC 7 – M 7.1, M 7.2, M 7.3 PC 8 – M 8.3 PC 9 – M 9.1, M 9.2, M 9.3 O 1, 2, 3 i 4	Provoditi edukaciju stanovništva o prepoznavanju, štetnosti i mogućim načinima uklanjanja invazivnih vrsta.
Stanovništvo i zdravlje ljudi	<ul style="list-style-type: none"> ● Neodgovarajući i nedostatni kapaciteti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. ● Porast prosječnih temperatura zraka uslijed klimatskih promjena; Visoke temperature, suše i promjene u vegetaciji koje povećavaju rizik od požara, a koji osim što ugrožavaju šumske ekosustave pridonose i emisijama štetnih plinova u atmosferu. ● Promjene u oborinama, pojave ekstremnih vremenskih uvjeta te posljedično pojava poplava i suša koje imaju utjecaj na ekosustave, poljoprivredu i vodne resurse. ● Nepravilno odlaganje otpada (divlja odlagališta), loše upravljanje otpadom. ● Neadekvatno zbrinjavanje otpadnih voda i drugih onečišćenih voda. ● Prekomjerno iskorištavanje resursa. ● Turizam. 	Sve Mjere i Operacije iz PR i TS.	Provoditi edukaciju stanovništva o riziku nastanka požara, prepoznavanju i štetnosti o nepropisno odloženom otpadu u okolišu. Provoditi edukaciju o održivom razvoju zelenim tehnologijama.
Kulturno-povijesna baština i kulturna dobra	<ul style="list-style-type: none"> ● Prirodne katastrofe (potresi, požari, poplave). ● Depopulacija; gubitak tradicionalnih krajolika, seoskih naselja i povijesnih značajki. ● Turizam; moguća oštećenja i degradacija kulturnih dobara prekomjernom posjećenošću određenih lokaliteta. Nedostatak svijesti o važnosti očuvanja kulturne baštine. 	PC 4 – M 4.1, M 4.4 PC 9 – M 9.1 O 3	Provoditi edukaciju stanovništva o riziku nastanka požara. Napraviti procjenu maksimalnih prihvatnih kapaciteta i održivosti turističkih odredišta.

U tablici u nastavku prikazane su mjere ublažavanja utjecaja provedbe Plana na sastavnice i čimbenike u okolišu.

Sastavnica/čimbenik u okolišu	Mjere iz PR/TS	Mjera zaštite/poboljšanja
Zrak i klima	<p>PR 1.2. Tranzicija gospodarstva na učinkovitije i ekološki prihvatljivije tehnologije i digitalizacija</p> <p>PR 2.2. Tranzicija poljoprivrede na učinkovitije i ekološki prihvatljivije tehnologije i digitalizacija</p> <p>PR 3.1. Potpora korištenja obnovljivih izvora energije (sunce, voda, vjetar, biomasa)</p> <p>PR 5.2. Potpora korištenju zelenih tehnologija u potpomognutim područjima i područjima s razvojnim posebnostima</p> <p>PR 8.1. Povećanje dostupnosti i kvalitete usluga u sustavu zdravstvene skrbi</p> <p>PR 8.3. Povećanje dostupnosti i kvalitete usluga civilne zaštite i drugih službi u sustavu sigurnosti (GSS)</p> <p>PR 9.3. Zaštita prirodnih resursa i očuvanje okoliša</p> <p>TS Operacija 1 Održivo upravljanje, očuvanje i korištenje otočnog prostora</p> <p>TS Operacija 4 Poticanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije na otocima</p>	<p>Posljedice klimatskih promjena sve češće se mogu uočiti i iskazane su pojavama ekstremnih vremenskih prilika (olujna nevremena), jaki pljuskovi i suše, ekstremne temperature i ostalo. Znatno utječu na ekosustave, gospodarske sektore te ljudsko zdravlje i dobrobit.</p> <p>Planiranjem novih zona i lokacija za gradnju upotrebljavati koliko je moguće ekološki prihvatljive materijale, odnosno planirati izgradnju objekata i infrastrukture na način da utjecaj na klimatske promjene bude što manji i da sami zahvat bude što otporniji na klimatske promjene.</p> <p>Prednost dati starim objektima i infrastrukturi njihovom obnovom i rekonstrukcijom na način da se kreiraju građevine otporne na klimatske promjene.</p> <p>Odabirom energenata u svrhu grijanja/hlađenja prednost dati obnovljivim izvorima energije (npr. fotonaponske, sunčane elektrane).</p> <p>Potaknuti i educirati stanovništvo o benefitima koje donose obnovljivi izvori energije.</p> <p>Integrirati klimatske promjene u postupak planiranja pripremanjem akcijskih planova za prilagodbu klimatskim promjenama, integracijom mjera prilagodbe u strateške i razvojne dokumente, razvoj planova za sprječavanje učinaka klimatskih promjena u sektorima koji su osjetljivi na klimatske promjene i razvoj metoda i normi za provedbu mjera prilagodbe. Za konkretne zahvate u prostoru koji su pod utjecajem klimatskih promjena i ranjivi su na klimatske promjene, napraviti procjenu ranjivosti na klimatske promjene (analiza očekivanog utjecaja, rizika i kapaciteta za prilagodbu na učinke klimatskih promjena) te odrediti odgovarajuće mjere prilagodbe klimatskim promjenama.</p>
Geološke značajke i georaznostnost	<p>PR 1.2. Tranzicija gospodarstva na učinkovitije i ekološki prihvatljivije tehnologije i digitalizacija</p> <p>PR 2.1. Potpora rastu i razvoju subjekata u poljoprivredi i šumarstvu, s naglaskom na OPG-ove</p> <p>PR 2.2. Tranzicija poljoprivrede na učinkovitije i ekološki prihvatljivije tehnologije i digitalizacija</p> <p>PR 2.3. Potpora jačanju poljoprivrede kroz komparativne prednosti LSŽ</p> <p>PR 2.4. Potpora razvoju akvakulture</p> <p>PR 3.1. Potpora korištenja obnovljivih izvora energije (sunce, voda, vjetar, biomasa)</p> <p>PR 3.2. Potpora razvoju i povećanju učinkovitosti vodovodne i odvodne infrastrukture (izgradnjom vodocpilišta, širenjem nove i obnovom postojećeg sustava)</p> <p>PR 3.3. Potpora u povećanju učinkovitosti korištenja resursa u poljoprivredi i šumarstvu (korištenje nusproizvoda proizvodnje za energetske potrebe)</p> <p>PR 3.4. Potpora povećanju dostupnosti linijskog prometa</p> <p>PR 4.4. Razvoj sadržaja za posjetitelje i izgradnja infrastrukture za prijem posjetitelja u zaštićena područja prirode i područja ekološke mreže Natura 2000</p> <p>PR 6.4. Potpora razvoju predškolskog, osnovnoškolskog srednjoškolskog i visokoškolskog odgoja i obrazovanja</p> <p>PR 7.2. Poticanje doseljavanja novih stanovnika subvencioniranjem gradnje</p> <p>PR 7.3. Poboljšanje dostupnih površina za slobodne aktivnosti (dječja igrališta i sportsko-rekreacijske površine)</p> <p>PR 8.1. Povećanje dostupnosti i kvalitete usluga u sustavu zdravstvene skrbi</p> <p>PR 8.3. Povećanje dostupnosti i kvalitete usluga civilne zaštite i drugih službi u sustavu sigurnosti (GSS)</p>	<p>Prilikom razvoja sustava za zaštitu od poplava planirati primjenu rješenja koja se temelje na prirodi.</p> <p>Dati prednost obnovi i/ili rekonstrukciji postojećih objekata i infrastrukturi kako se ne bi uništili elementi georaznostnosti. Prilikom izgradnje novih objekata i infrastrukture planirati na način da se ne uništavaju elementi georaznostnosti. Prilikom izgradnje novih objekata i infrastrukture planirati na način da se uzimaju u obzir geološke značajke područja. Zaštititi elemente georaznostnosti u turističkim sezonama.</p> <p>Detaljno identificirati i kartirati geološke formacije, minerale, fosile, geomorfološke oblike te podzemne strukture uz područja akvakulture kako prilikom uzgoja ne bi došlo do narušavanja vrijednih elemenata georaznostnosti.</p>

	<p>PR 9.1. Potpora kulturnim događanjima i očuvanju kulturne baštine PR 9.2. Potpora očuvanju prirodne baštine PR 9.3. Zaštita prirodnih resursa i očuvanje okoliša</p> <p>TS Operacija 1 Održivo upravljanje, očuvanje i korištenje otočnog prostora</p> <p>TS Operacija 2 Unaprjeđenje poslovne i javne infrastrukture na otocima</p>	
Tlo i poljoprivredno zemljište	<p>PR 1.2. Tranzicija gospodarstva na učinkovitije i ekološki prihvatljivije tehnologije i digitalizacija</p> <p>PR 1.3. Potpora jačanju poduzetništva kroz komparativne prednosti LSŽ</p>	Prilikom planiranja i izgradnje objekata i infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati zemljišta koja su predviđena za poljoprivredu te su okarakterizirana kao P1 i P2.
	<p>PR 2.1. Potpora rastu i razvoju subjekata u poljoprivredi i šumarstvu, s naglaskom na OPG-ove</p> <p>PR 2.2. Tranzicija poljoprivrede na učinkovitije i ekološki prihvatljivije tehnologije i digitalizacija</p> <p>PR 2.3. Potpora jačanju poljoprivrede kroz komparativne prednosti LSŽ</p> <p>PR 3.2. Potpora razvoju i povećanju učinkovitosti vodovodne i odvodne infrastrukture (izgradnjom vodocrpilišta, širenjem nove i obnovom postojećeg sustava)</p> <p>PR 3.4. Potpora povećanju dostupnosti linijskog prometa</p> <p>PR 6.4. Potpora razvoju predškolskog, osnovnoškolskog srednjoškolskog i visokoškolskog odgoja i obrazovanja</p> <p>PR 7.2. Poticanje doseljavanja novih stanovnika subvencioniranjem gradnje</p> <p>PR 7.3. Poboljšanje dostupnih površina za slobodne aktivnosti (dječja igrališta i sportsko-rekreacijske površine)</p> <p>PR 8.1. Povećanje dostupnosti i kvalitete usluga u sustavu zdravstvene skrbi</p> <p>PR 8.3. Povećanje dostupnosti i kvalitete usluga civilne zaštite i drugih službi u sustavu sigurnosti (GSS)</p> <p>PR 9.1. Potpora kulturnim događanjima i očuvanju kulturne baštine PR 9.3. Zaštita prirodnih resursa i očuvanje okoliša</p> <p>TS Operacija 1 Održivo upravljanje, očuvanje i korištenje otočnog prostora</p> <p>TS Operacija 2 Unaprjeđenje poslovne i javne infrastrukture na otocima</p>	<p>Smanjiti korištenje umjetnih gnojiva i pesticida u najvećoj mogućoj mjeri te se više orijentirati na ekološki uzgoj i poljoprivredu.</p> <p>Poticati ekološku poljoprivredu kojom će se racionalizirati potrošnja vode. Prilikom obrade zemljišta u najvećoj mogućoj mjeri poduzeti korake za smanjenje erozije</p>
Vode i vodna tijela	<p>PR 1.1. Potpora rastu i razvoju MSP-ova poboljšanjem poduzetničke klime i infrastrukture</p> <p>PR 2.3. Potpora jačanju poljoprivrede kroz komparativne prednosti LSŽ</p> <p>PR 3.3. Potpora u povećanju učinkovitosti korištenja resursa u poljoprivredi i šumarstvu (korištenje nusproizvoda proizvodnje za energetske potrebe)</p> <p>PR 7.2. Poticanje doseljavanja novih stanovnika subvencioniranjem gradnje</p> <p>PR 7.3. Poboljšanje dostupnih površina za slobodne aktivnosti (dječja igrališta i sportsko-rekreacijske površine)</p> <p>PR 8.3. Povećanje dostupnosti i kvalitete usluga civilne zaštite i drugih službi u sustavu sigurnosti (GSS)</p> <p>PR 9.1. Potpora kulturnim događanjima i očuvanju kulturne baštine</p> <p>PR 9.3. Zaštita prirodnih resursa i očuvanje okoliša</p> <p>TS Operacija 1 Održivo upravljanje, očuvanje i korištenje otočnog prostora</p> <p>TS Operacija 2 Unaprjeđenje poslovne i javne infrastrukture na otocima</p> <p>TS Operacija 3 Valorizacija kulturne baštine i razvoj kulturnih usluga na otocima</p>	<p>Dati prednost razvoju i proširenju već postojećih lokacija na kojima se nalaze poduzetničke/građevinske zone, smještajni kapaciteti te infrastruktura za gospodarenje otpadom.</p> <p>Nove zone/lokacije gdje god je moguće planirati na dovoljno udaljenosti od površinskih vodnih tijela.</p> <p>Centar za zaštitu i spašavanje te heliodrom, znanstveno-istraživačke centre za razvoj i unaprjeđenje poljoprivredne proizvodnje, izgradnja i opremanje logističko-distributivnih centara za poljoprivredne i šumske proizvode planirati na već izgrađenom području ili neposredno uz njega.</p> <p>Kod projektiranja novih zona/lokacija u najvećoj mogućoj mjeri planirati upotrebu ekološki prihvatljivih materijala i tehnologija kako bi se mogućnost onečišćenja minimalizirala.</p> <p>Osigurati adekvatnu odvodnju i pročišćavanja onečišćenih otpadnih voda, uključujući i oborinsku odvodnju.</p>
	PR 2.1. Potpora rastu i razvoju subjekata u poljoprivredi i šumarstvu, s naglaskom na OPG-ove	Kod planiranja sustava navodnjavanja, u slučaju zahvaćanja vode iz površinskih vodnih tijela, potrebno je uzeti u obzir utjecaj na vodni režim (hidrološko stanje), posebno za vrijeme perioda malih voda. Koristiti ekološki prihvatljiva gnojiva i zaštitna sredstva u što većoj mjeri.
	PR 2.4 Potpora razvoju akvakulture	Koristiti tehnike i prakse kojima se mogu smanjiti negativni utjecaji kao npr. poboljšani sustavi pročišćavanja voda, sustavi za recikliranje voda; koristiti selektivno odabrane

		vrste za uzgoj koje su otpornije na bolesti i brže rastu što će smanjiti potrebu za upotrebom kemikalija i lijekova.
	PR 3.1. Potpora korištenja obnovljivih izvora energije (sunce, voda, vjetar, biomasa) TS Operacija 4 Poticanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije na otocima	Hidroenergetske objekte planirati na način da se što manje utječe na hidromorfološko stanje vodnog tijela.
	PR 3.2. Potpora razvoju i povećanju učinkovitosti vodovodne i odvodne infrastrukture (izgradnjom vodocrpilišta, širenjem nove i obnovom postojećeg sustava) TS Operacija 1 Održivo upravljanje, očuvanje i korištenje otočnog prostora	Kod planiranja sustava vodoopskrbe i/ili izgradnje vodocrpilišta potrebno je uzeti u obzir utjecaj na vodni režim površinskog ili na stanje podzemnog vodnog tijela iz kojeg se planira zahvaćanje vode namijenjene za ljudsku potrošnju.
	PR 3.4. Potpora povećanju dostupnosti linijskog prometa PR 7.1. Poticanje ostanka stanovništva i doseljavanja novih stanovnika poboljšanjem infrastrukture cestovne, društvene (vrtići, društveni domovi, tržnice, društveni centar civilnog društva, bazen i si.)	Projektirati trase linijskog prometa na način da se prilikom prijelaza preko vodnih tijela ne narušava njihovo hidromorfološko stanje, odnosno da se gradnja vrši na način da ne dođe do smanjivanja protjecajnih profila vodotokova.
	PR 8.3. Povećanje dostupnosti i kvalitete usluga civilne zaštite i drugih službi u sustavu sigurnosti (GSS) TS Operacija 1 Održivo upravljanje, očuvanje i korištenje otočnog prostora	Kod planiranja i izgradnje sustava i objekata za obranu od poplava prednost dati prirodnim „zelenim“ mjerama obrane od poplava kao što su npr. očuvanje šumskih staništa, sadnja drveća i grmlja na uvodnim dijelovima vodotokova, promjena načina korištenja zemljišta, revitalizacija vodotokova i uspostava nekadašnjih meandara i rukavaca i slično, a od građevinskih mjera prednost dati izgradnji retencija.
Poplavni rizik	PR 1.1. Potpora rastu i razvoju MSP-ova poboljšanjem poduzetničke klime i infrastrukture PR 2.3. Potpora jačanju poljoprivrede kroz komparativne prednosti LSŽ PR 3.3. Potpora u povećanju učinkovitosti korištenja resursa u poljoprivredi i šumarstvu (korištenje nusproizvoda proizvodnje za energetske potrebe) PR 7.2. Poticanje doseljavanja novih stanovnika subvencioniranjem gradnje PR 7.3. Poboljšanje dostupnih površina za slobodne aktivnosti (dječja igrališta i sportsko-rekreacijske površine) PR 8.3. Povećanje dostupnosti i kvalitete usluga civilne zaštite i drugih službi u sustavu sigurnosti (GSS) PR 9.1. Potpora kulturnim događanjima i očuvanju kulturne baštine PR 9.3. Zaštita prirodnih resursa i očuvanje okoliša TS Operacija 1 Održivo upravljanje, očuvanje i korištenje otočnog prostora TS Operacija 2 Unaprjeđenje poslovne i javne infrastrukture na otocima TS Operacija 3 Valorizacija kulturne baštine i razvoj kulturnih usluga na otocima	Prilikom projektiranja pojedinih zahvata koji će se planirati kao rezultat provođenja PR i TS izbjegavati prirodna poplavna područja.
	PR 2.1. Potpora rastu i razvoju subjekata u poljoprivredi i šumarstvu, s naglaskom na OPG-ove	Kod planiranja sustava navodnjavanja potrebno je procijeniti rizike od erozije te ako ih nije moguće potpuno izbjeći definirati postavljanje odgovarajućih zaštitnih struktura.
	PR 3.1. Potpora korištenja obnovljivih izvora energije (sunce, voda, vjetar, biomasa) TS Operacija 4 Poticanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije na otocima	Kod projektiranja hidrotehničkih objekata osigurati i planirati objekte za zaštitu od poplava na temelju hidroloških i hidrauličkih modela, uzimajući u obzir trenutne i buduće promjene klime.
	PR 3.2. Potpora razvoju i povećanju učinkovitosti vodovodne i odvodne infrastrukture (izgradnjom vodocrpilišta, širenjem nove i obnovom postojećeg sustava) TS Operacija 1 Održivo upravljanje, očuvanje i korištenje otočnog prostora	Sve sustave potrebno je projektirati na način da su vodonepropusni.
	PR 3.4. Potpora povećanju dostupnosti linijskog prometa PR 7.1. Poticanje ostanka stanovništva i doseljavanja novih stanovnika poboljšanjem infrastrukture cestovne, društvene (vrtići, društveni domovi, tržnice, društveni centar civilnog društva, bazen i si.)	Prilikom projektiranja prometne infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati prirodna poplavna područja. U slučaju da se poplavna područja ne mogu izbjeći, potrebno je osigurati režim plavljenja što sličniji prirodnom, izgradnjom npr. propusta.
	PR 8.3. Povećanje dostupnosti i kvalitete usluga civilne zaštite i drugih službi u sustavu sigurnosti (GSS) TS Operacija 1 Održivo upravljanje, očuvanje i korištenje otočnog prostora	Izgradnju Centra za zaštitu i spašavanje, helidroma i ostale infrastrukture planirati izvan područja pod rizikom od pojave poplava.

Bioraznolikost / Zaštićena područja prirode	<p>PR 1.1. Potpora rastu i razvoju MSP-ova poboljšanjem poduzetničke klime i infrastrukture</p> <p>PR 2.3. Potpora jačanju poljoprivrede kroz komparativne prednosti LSŽ</p> <p>PR 3.3. Potpora u povećanju učinkovitosti korištenja resursa u poljoprivredi i šumarstvu (korištenje nusproizvoda proizvodnje za energetske potrebe)</p> <p>PR 7.2. Poticanje doseljavanja novih stanovnika subvencioniranjem gradnje</p> <p>PR 7.3. Poboljšanje dostupnih površina za slobodne aktivnosti (dječja igrališta i sportsko-rekreacijske površine)</p> <p>PR 8.3. Povećanje dostupnosti i kvalitete usluga civilne zaštite i drugih službi u sustavu sigurnosti (GSS)</p> <p>PR 9.1. Potpora kulturnim događanjima i očuvanju kulturne baštine</p> <p>PR 9.3. Zaštita prirodnih resursa i očuvanje okoliša</p> <p>TS Operacija 1 Održivo upravljanje, očuvanje i korištenje otočnog prostora</p> <p>TS Operacija 2 Unaprjeđenje poslovne i javne infrastrukture na otocima</p> <p>TS Operacija 3 Valorizacija kulturne baštine i razvoj kulturnih usluga na otocima</p>	<p>Dati prednost razvoju i proširenju već postojećih lokacija na kojima se nalaze poduzetničke/građevinske zone, smještajni kapaciteti te infrastruktura za gospodarenje otpadom.</p> <p>Centar za zaštitu i spašavanje te heliodrom, znanstveno-istraživačke centre za razvoj i unaprjeđenje poljoprivredne proizvodnje, izgradnja i opremanje logističko-distributivnih centara za poljoprivredne i šumske proizvode planirati na već izgrađenom području ili neposredno uz njega.</p> <p>Konkretno zahvate prvenstveno planirati izvan površina na kojima se nalaze staništa koja su navedena na popisu ugroženih i rijetkih stanišnih tipova od nacionalnog i europskog značaja zastupljenih na području Republike Hrvatske.</p>
	PR 2.1. Potpora rastu i razvoju subjekata u poljoprivredi i šumarstvu, s naglaskom na OPG-ove	Kod planiranja sustava navodnjavanja, u slučaju zahvaćanja vode iz površinskih vodnih tijela, potrebno je uzeti u obzir utjecaj na vodni režim (hidrološko stanje), posebno za vrijeme perioda malih voda kako bi se što manje utjecalo na staništa ovisna o vodi. Koristiti ekološki prihvatljiva gnojiva i zaštitna sredstva u što većoj mjeri.
	PR 2.4 Potpora razvoju akvakulture	Zone pogodne za razvoj akvakulture odrediti na način da budu održive. Koristiti odgovarajuće modele (hidrološke, hidrauličke, morskih struja...).
	PR 3.1. Potpora korištenja obnovljivih izvora energije (sunce, voda, vjetar, biomasa) TS Operacija 4 Poticanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije na otocima	Izgradnju samostalnih OIE objekata / elektrana prvenstveno planirati izvan površina na kojima se nalaze staništa koja su navedena na popisu ugroženih i rijetkih stanišnih tipova od nacionalnog i europskog značaja zastupljenih na području Republike Hrvatske.
		Prilikom projektiranja hidrotehničkih objekata osigurati longitudinalnu i transverzalnu povezanost vodotokova na koje se utječe izgradnjom te u što većoj mjeri osigurati poplavni režim što sličniji prirodnom.
	PR 3.2. Potpora razvoju i povećanju učinkovitosti vodovodne i odvodne infrastrukture (izgradnjom vodocrpilišta, širenjem nove i obnovom postojećeg sustava) PR 5.1. Potpora u širenju širokopojasnog interneta TS Operacija 1 Održivo upravljanje, očuvanje i korištenje otočnog prostora	Polaganje cjevovoda vodovodne i odvodne infrastrukture te kablova za širokopojasni Internet potrebno je u što većoj mjeri planirati u koridorima postojećih prometnica i puteva. Izgradnju objekata (CS, VS, antenskih stupova i sl.) prvenstveno planirati izvan površina na kojima se nalaze staništa koja su navedena na popisu ugroženih i rijetkih stanišnih tipova od nacionalnog i europskog značaja zastupljenih na području Republike Hrvatske.
	PR 3.4. Potpora povećanju dostupnosti linijskog prometa PR 7.1. Poticanje ostanka stanovništva i doseljavanja novih stanovnika poboljšanjem infrastrukture cestovne, društvene (vrtići, društveni domovi, tržnice, društveni centar civilnog društva, bazeni i si.)	Izgradnju linijske prometne infrastrukture planirati na način da prometni koridori u što manjoj mjeri prolaze područjima rasprostranjenosti staništa koja su navedena na popisu ugroženih i rijetkih stanišnih tipova od nacionalnog i europskog značaja zastupljenih na području Republike Hrvatske.
	PR 8.3. Povećanje dostupnosti i kvalitete usluga civilne zaštite i drugih službi u sustavu sigurnosti (GSS) TS Operacija 1 Održivo upravljanje, očuvanje i korištenje otočnog prostora	Kod planiranja i izgradnje sustava i objekata za obranu od poplava prednost dati prirodnim „zelenim“ mjerama obrane od poplava kao što su npr. očuvanje šumskih staništa, sadnja drveća i grmlja na uzvodnim dijelovima vodotokova, promjena načina korištenja zemljišta, revitalizacija vodotokova i uspostava nekadašnjih meandara i rukavaca i slično, a od građevinskih mjera prednost dati izgradnji retencija. Projektiranjem je potrebno uzeti u obzir utjecaj na vodni režim te procijeniti moguće utjecaj i značaj.
Šume i šumarstvo	<p>PR 2.1. Potpora rastu i razvoju subjekata u poljoprivredi i šumarstvu, s naglaskom na OPG-ove</p> <p>PR 2.2. Tranzicija poljoprivrede na učinkovitije i ekološki prihvatljivije tehnologije i digitalizacija</p> <p>PR 3.3. Potpora u povećanju učinkovitosti korištenja resursa u poljoprivredi i šumarstvu (korištenje nusproizvoda proizvodnje za energetske potrebe)</p>	Poticati udruživanje privatnih šumoposjednika i okrupnjavanje šumskih posjeda te edukacije u svrhu boljeg gospodarenja privatnim šumama

Lov i ribolov	PR 2.4 Izrada akcijskog plana razvoja akvakulture mapiranjem i definiranjem pogodnih površina (morskih i slatkovodnih)	Osigurati sprečavanje interakcija s divljim populacijama. Koristiti tehnike i prakse kojima se mogu smanjiti negativni utjecaji kao npr. poboljšani sustavi pročišćavanja voda, sustavi za recikliranje voda, upotreba alternativnih izvora hrane, smanjenje korištenja kemikalija... Razmotriti razvoj preciznijih metoda hranjenja te recikliranja otpada hrane.
	PR 9.3. Zaštita prirodnih resursa i očuvanje okoliša	Ojačati mehanizme suzbijanja krivolova radi osiguravanja zaštite divljači i ostalih divljih vrsta (edukacije, unaprjeđenje lovočuvarske službe i dr.)
Krajobrazne karakteristike	PR 2.4 Potpora razvoju akvakulture PR 9.3. Zaštita prirodnih resursa i očuvanje okoliša	Izraditi Krajobraznu osnovu Županije
Kulturno-povijesna baština i kulturna dobra	PR 9.1. Potpora kulturnim događanjima i očuvanju kulturne baštine	Izraditi Strateški plan upravljanja kulturno – povijesnom baštinom na razini županije (ili pojedinačnih JLS) koji će u obzir uzeti sadašnje stanje i održivo gospodarenje kulturnim dobrima
Stanovništvo i zdravlje ljudi	Nisu prepoznate mjere koje bi mogle imati značajan negativan utjecaj na stanovništvo i zdravlje ljudi. Mogući su privremeni, lokalni i kratkotrajni negativni utjecaji, u smislu buke, prašine i povećanja prometa na područjima gdje će se odvijati građevinski radovi, a ne procjenjuju se kao značajni.	

Budući da Plan ne sadrže detaljne lokacije i objekte te obilježja pojedinih konkretnih zahvata koji mogu proizaći iz navedene dokumentacije, sagledani su mogući potencijalnih rizici pojave negativnih utjecaja, isto kao i mogući pozitivni učinci na ekološku mrežu. Utjecaj na ekološku mrežu ovisi o tipu i broju zahvata koji su planirani unutar obuhvata pojedinog područja, veličini, lokaciji i obilježjima zahvata te obilježjima POVS (područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove) ili POP (područja očuvanja značajna za ptice) unutar kojih se planira izgradnja. Utjecaji su mogući i u slučaju kada se izgradnja planira uz granice pojedinih područja ili svojim obilježjima može indirektno utjecati na područja ekološke mreže. Na temelju provedene analize mogućih utjecaja, može se zaključiti da se ne očekuju značajni negativni utjecaji na ciljne vrste i ciljna staništa POVS, ciljne vrste POP, ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

VII. NAČIN PRAĆENJA PRIMJENE MJERA KOJE SU POSTALE SADRŽAJEM STRATEGIJE, PLANA ILI PROGRAMA

Mjere i projekti unutar Plana zajedno s mjerama propisanim Studijom usmjeravaju se na rješavanje ovih, i drugih postojećih okolišnih problema Županije. Poseban naglasak stavlja se na generalno podizanje kvalitete života ljudi na području Županije, te na ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama.

Važno je naglasiti da su konkretne mjere i njihov utjecaj na okoliš uvijek specifični za svako područje i zahvat te da će se detaljna procjena utjecaja svakog pojedinog zahvata provoditi putem postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš i ekološku mrežu propisanih zakonom.

VIII. NAČIN PRAĆENJA ZNAČAJNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ DONESENE STRATEGIJE, PLANA ILI PROGRAMA.

Plan razvoja Ličko-senjske županije do 2027. godine s Teritorijalnom strategijom proveden je u skladu s Uredbom o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš, te su određeni glavni ciljevi i prioriteti razvoja Ličko-senjske županije, kao i mjere zaštite okoliša utvrđene provedbom postupka strateške procjene utjecaja na okoliš.

Na razini Republike Hrvatske kao i na razini Županije uspostavljeni su programi i određena obaveza izvještavanja o stanju u okolišu, stoga nije potrebno predložiti dodatni program praćenja stanja okoliša i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti ekološke mreže u okviru Strateške studije o utjecaju na okoliš. Ciljani programi praćenja stanja okoliša mogu proizaći iz pojedinačnih postupaka procjene utjecaja na okoliš koji će se provoditi za konkretne zahvate.

ŽUPAN

Ernest Petry, mag. iur. univ. spec. oec.

